

**BOSHLANGANCHI SINF O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV
KOMPETENTSIYALARI****Atavullayeva Maxbuba Qobilovna***Head of the General Sciences Department**Asia International University***Email:** atavullayevamahbubaqobilovna@oxu.uz

Annotatsiya: o'quvchilar, ota-onalar va hamkasblar bilan samarali muloqot qilishlari uchun zaruriy ko'nikmalardir. Ushbu maqola o'qituvchilik kasbidagi kommunikativ kompetensiyalarning ahamiyatini o'rGANADI va bu ko'nikmalarni oshirish strategiyalarini beradi.

Kalit so'zlar: Kommunikativ kompetensiyalar, boshlang'ich sinf o'qituvchilar, samarali muloqot, shaxslararo munosabatlar, sinfni boshqarish.

Kirish:

Kommunikativ kompetensiya odamlarga turli xil ijtimoiy va professional sharoitlarda boshqalar bilan samarali muloqot qilish va o'zaro munosabatda bo'lish imkonini beradigan muhim mahoratdir. U lingvistik, sotsiolingvistik, nutqiylar strategik kompetensiyalarni o'z ichiga olgan bir qator ko'nikmalarni o'z ichiga oladi. Kuchli kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirish odamlarga ijobiy munosabatlar o'rnatishga, o'z g'oyalarni samarali etkazishga va murakkab ijtimoiy vaziyatlarni boshqarishga yordam beradi.

Lingvistik kompetensiya tildan to'g'ri va o'rinni foydalanish qobiliyatini anglatadi. Bu lug'at, grammatika, talaffuz va sintaksis haqidagi bilimlarni o'z ichiga oladi. Kuchli lingvistik qobiliyatga ega bo'lgan shaxslar og'zaki va yozma muloqotda o'z fikrlarini aniq va ishonchli ifodalay oladilar. Ijtimoiy lingvistik kompetensiya muloqotni shakllantiradigan ijtimoiy va madaniy me'yordi tushunishni o'z ichiga oladi. Bunga turli xil kontekstlarda, masalan, rasmiy va norasmiy sharoitlarda yoki turli madaniy kelib chiqishiga ega bo'lgan odamlar bilan o'zaro munosabatlarda tegishli tildan foydalanishni bilish kiradi. Ijtimoiy lingvistik kompetensiya, shuningdek, xabarning ma'nosiga katta ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan tana tili va ovoz ohangi kabi og'zaki bo'limgan belgilarni talqin qila olishni ham o'z ichiga oladi.

Diskurs kompetensiyasi aloqa jarayonida ma'lumotlarni izchil ravishda tuzish va tartibga solish qobiliyatini o'z ichiga oladi. Bunga g'oyalarni samarali taqdim etish, savollar berish, tushuntirishlar berish va munozaralarda qatnashishni bilish kiradi. Kuchli nutq qobiliyatiga ega bo'lgan shaxslar o'z fikrlarini mantiqiy va ishonchli tarzda etkazishga qodir. Strategik kompetensiya vaziyat yoki auditoriyaga qarab muloqot strategiyasini moslash qobiliyatini anglatadi. Bu muayyan muloqot maqsadlariga erishish uchun kontekstga asoslanib, o'z tildan foydalanish, ohang va uslubni moslashtira olishni o'z ichiga oladi. Strategik kompetensiya, shuningdek, muloqot paytida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan tushunmovchilik yoki nizolarni qanday hal

qilishni bilishni o'z ichiga oladi. Umuman olganda , kommunikativ kompetentsiyalarni rivojlantirish shaxsiy va professional hayotda muvaffaqiyatga erishish uchun juda muhimdir. Ushbu ko'nikmalarga ega bo'lish orqali odamlar boshqalar bilan munosabatlarini yaxshilashlari, muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshirishlari va umuman samaraliroq muloqot qilishlari mumkin. Ish uchrashuvida g'oyalarni etkazish yoki do'stingiz bilan mazmunli suhbatlashish bo'ladimi, kuchli kommunikativ qobiliyatlar aloqalarni o'rnatish va odamlar o'tasida tushunishni rivojlantirish uchun kalit hisoblanadi .

Samarali muloqot muvaffaqiyatli boshlang'ich maktab o'qituvchisi bo'lishning muhim tarkibiy qismidir. Kommunikativ kompetensiyalar faol tinglash, aniq va ixcham gapirish, empatiya, talabalar va manfaatdor tomonlar bilan ijobiy munosabatlar o'rnatish kabi ko'nikmalar qatorini o'z ichiga oladi. Kuchli kommunikativ qobiliyatlarga ega bo'lgan o'qituvchilar o'z sinfini samarali boshqarish, talabalar ehtiyojlarini qondirish, hamkasblar bilan hamkorlik qilish va ota-onalar bilan muloqot qilish uchun yaxshi jihozlangan.

Kommunikativ qobiliyatlar - bu turli xil ijtimoiy sharoitlarda odamlar o'tasida samarali muloqotni ta'minlaydigan muhim ko'nikmalar. Boshlang'ich maktab ta'limi sharoitida o'qituvchilar yosh o'quvchilar o'tasida muloqot va tilni rivojlantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Boshlang'ich maktab o'qituvchilari o'quvchilarni samarali jalb qilish, o'rganishni osonlashtirish va ijobiy sinf muhitini yaratish uchun bir qator kommunikativ vakolatlarga ega bo'lishi kerak .

Boshlang'ich sinf o'qituvchilari ega bo'lishi kerak bo'lgan asosiy kommunikativ kompetensiyalardan biri axborotni o'quvchilarga aniq va tushunarli tarzda samarali yetkaza olishdir. O'qituvchi murakkab tushuncha va g'oyalarni o'quvchilarning yoshi va rivojlanish darajasiga mos keladigan sodda so'zlar bilan tushuntira olishi kerak. Talabalar o'qitilayotgan materialni tushunishlari va topshiriqlarini muvaffaqiyatli bajarishlari uchun aniq muloqot muhim ahamiyatga ega. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining yana bir muhim kommunikativ kompetensiyasi faol tinglashdir. O'qituvchilar o'z ehtiyojlarini tushunish va tegishli yordam ko'rsatish uchun talabalarning savollari, tashvishlari va fikr-mulohazalarini diqqat bilan tinglashlari kerak. Faol tinglash orqali o'qituvchilar o'z o'quvchilari bilan munosabatlarni o'rnatishlari, ishonchni mustahkamlashlari va o'quvchilar o'zlarini qulay his qiladigan o'quv muhitini yaratishlari mumkin.

Samarali og'zaki muloqotdan tashqari, boshlang'ich maktab o'qituvchilari kuchli og'zaki bo'limgan muloqot qobiliyatlariga ham ega bo'lishlari kerak. Tana tili, yuz ifodalari va imo-ishoralar kabi og'zaki bo'limgan belgilar o'quvchilarga muhim xabarlarni etkazishi va o'qituvchi va talaba ijobiy munosabatlarini o'rnatishga yordam beradi. O'zlarining og'zaki bo'limgan muloqot belgilaridan xabardor bo'lish orqali o'qituvchilar o'z o'quvchilari bilan yaxshiroq bog'lanishlari va sinfda samimiy muhit yaratishlari mumkin.

Bundan tashqari, boshlang'ich sinf o'qituvchilari o'qitish amaliyotini yaxshilash uchun turli xil aloqa vositalari va texnologiyalaridan foydalanishda malakali bo'lishi

kerak. Bugungi raqamli asrda o'qituvchilar o'quvchilarni jalg qilish va o'rganishni osonlashtirish uchun interfaol doskalar, ta'lim dasturlari va onlayn resurslar kabi texnologiyalardan foydalanishlari mumkin. Texnologiyani o'z darslariga integratsiyalash orqali o'qituvchilar o'rganishni yanada interaktiv, dinamik va yosh o'quvchilar uchun qiziqarli qilishlari mumkin. Va nihoyat, ota-onalar va hamkasblar bilan samarali hamkorlik boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun yana bir asosiy kommunikativ kompetensiyadir. O'qituvchilar ota-onalar bilan o'quvchilarning taraqqiyoti, xulq-atvori muammolari va akademik maqsadlar to'g'risida samarali muloqot qilishlari kerak, bu esa uy va maktab o'rtasidagi hamkorlikni qo'llab-quvvatlashga yordam beradi. Bundan tashqari, boshqa o'qituvchilar bilan hamkorlik qilish o'qituvchilarga muktab jamoasida o'qitish amaliyotini takomillashtirish bo'yicha ilg'or tajribalar, resurslar va g'oyalarni almashish imkonini beradi.

ijobiy sinf muhitini yaratishda o'quv faoliyatiga samarali jalg qilish imkonini beradigan muhim ko'nikmalardir. Kuchli og'zaki va og'zaki bo'limgan muloqot ko'nikmalariga ega bo'lish, faol tinglash qobiliyati, o'qitish maqsadlarida texnologik vositalardan foydalanish malakasi, shuningdek, ota-onalar va hamkasblar bilan hamkorlikni rivojlantirish; boshlang'ich sinf o'qituvchilari barcha o'quvchilar uchun inklyuziv ta'lim tajribasini yaratishda o'quvchilarning ta'lim natijalarini oshirishlari mumkin. Boshlang'ich muktab o'qituvchilari o'quvchilar o'qitilayotgan materialni tushunishlarini ta'minlash uchun aniq va samarali muloqot qila olishlari kerak. Shuningdek, ular o'z talabalarining turli ehtiyojlarini qondirish uchun o'zlarining muloqot uslublarini moslashtira olishlari kerak. Bundan tashqari, kuchli muloqot qobiliyatlarini talabalar bilan ishonch va munosabatlarni o'rnatish uchun zarur bo'lib, bu talabalarning faolligi va motivatsiyasini oshirishi mumkin. Kommunikativ kompetentsiyani shakllantirishda madaniy ta'sirlar ham katta rol o'ynaydi. Turli madaniyatlarda odamlarning boshqalar bilan qanday munosabatda bo'lishiga ta'sir qiluvchi o'ziga xos muloqot uslublari, normalari va taxminlari mavjud. Masalan, ba'zi madaniyatlar to'g'ridan-to'g'ri muloqotni qadrlashi mumkin, boshqalari esa bilvosita yoki og'zaki bo'limgan muloqot shakllariga ustunlik berishi mumkin. Ushbu madaniy nuanslarni tushunish va ularga moslashish turli xil ijtimoiy sharoitlarda samarali kommunikativ kompetentsiyani rivojlantirish uchun juda muhimdir.

Bundan tashqari, oilaviy dinamika, tengdoshlarning o'zaro ta'siri, ta'lim muhiti va ish joyidagi sharoit kabi ijtimoiy kontekstlarning barchasi kommunikativ kompetentsiyani rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu tajribalar odamlarga o'zlarining muloqot qobiliyatlarini mashq qilish, boshqalardan fikr-mulohazalarni olish va vaqt o'tishi bilan o'z qobiliyatlarini yaxshilash imkoniyatini beradi. Kommunikativ kompetentsiyani shakllantiradigan yana bir muhim omil - bu kasbiy rivojlanish imkoniyatlaridan foydalanish. Muloqot ko'nikmalar bo'yicha doimiy treninglar va seminarlarda qatnashadigan o'qituvchilar sinfdagi qiyin vaziyatlarni hal qilish va hamkasblari bilan samarali hamkorlik qilish uchun yaxshi jihozlangan. Kasbiy rivojlanish nafaqat o'qituvchilarning bilimini oshiradi, balki turli xil muloqot strategiyalaridan foydalanishga bo'lgan ishonchini ham oshiradi.

Xulosa :

Xulosa qilib aytganda, kommunikativ kompetensiyalar boshlang'ich sinf o'qituvchilarining o'z vazifalarini muvaffaqiyatli bajarishlari uchun juda muhimdir. O'quv dasturlari, seminarlar va o'z-o'zini aks ettirish orqali muloqot qobiliyatlarini doimiy ravishda rivojlantirish orqali o'qituvchilar o'quvchilar, ota-onalar va hamkasblar bilan samarali muloqot qilish qobiliyatini oshirishlari mumkin. Kuchli kommunikativ kompetentsiyalar nafaqat sinf boshqaruvini yaxshilaydi, balki barcha talabalar rivojlanishi mumkin bo'lgan ijobiy o'quv muhitini yaratishga yordam beradi.

FOYDALANILGNA ADABIYOTLAR:

1. Qobilovna, A. M. (2024). INVESTIGATING THE ISSUE OF COMMUNICATIVE AND ORGANIZATIONAL SKILLS IN PSYCHOLOGY. PEDAGOG, 7(5), 601-609.
2. Атавуллаева, М. К. (2023). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ. European research, (3 (81)), 39-41.
3. Атавуллаева, М. (2024). ПРОЯВЛЕНИЕ АСПЕКТОВ КОММУНИКАТИВНОЙ КВАЛИФИКАЦИИ В ХОДЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. Журнал академических исследований нового Узбекистана, 1(1), 14-18.
4. Атавуллаева, М. К. (2023). РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ СОЦИАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА УЧИТЕЛЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ В ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБУЧЕНИЯ. European research, (3 (81)), 41-43.
5. Qobilovna, A. M. (2024). MANIFESTATION OF FACTORS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL ACTIVITY. International Journal of Pedagogics, 4(01), 66-73.
6. Qobilovna, A. M. (2023). PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS'COMMUNICATIVE COMPETENCE FACTORS. International Journal of Pedagogics, 3(12), 169-175.
7. Qobilovna, A. M. (2023). PROGRAM FOR THE DEVELOPMENT OF FACTORS OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS. International Journal of Pedagogics, 3(11), 131-137.
8. Qobilovna, A. M. (2022). BOSHLANG 'ICH SINF O 'QITUVCHILARIDA KOMMUNIKATIV KOMPITENTLIK SHAKLLANISHINING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI. Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS), (Special Issue 1), 102-105.
9. Qobilovna, A. M. (2023). Communicative Competence As A Factor Of Teacher's Professional Competency. American Journal Of Social Sciences And Humanity Research, 3(09), 32-44.
10. Ataullayeva, M. (2024). COMMUNICATIVE COMPETENCE AS A FACTOR OF PERSONAL AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF A FUTURE SPECIALIST. Журнал академических исследований нового Узбекистана, 1(2), 17-22.

11. Olimjonovna, K. O. (2023). AYOLLARDA REPRODUKTIV TIZIM FAOLIYATINING O'ZGARISHIDA GIPOTERIOZ BILAN BIRGA KECHISHI. Ta'lif innovatsiyasi va integratsiyasi, 10(3), 174-179.
12. Olimjonovna, K. O. (2024). HYPOTHYROIDISM AND REPRODUCTIVE DYSFUNCTION IN WOMEN. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 36(5), 75-82.
13. Komiljonova, O. (2024). THE USE OF GINGER FOR MEDICINAL DISEASES BASED ON TRADITIONAL MEDICINE. Центральноазиатский журнал образования и инноваций, 3(1), 203-211.
14. Olimjonovna, K. O. (2024). MORPHOLOGICAL CRITERIA OF THE THYMUS IN CONGENITAL HEART DISEASE. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 36(6), 197-202.
15. Olimjonovna, K. O. (2024). CLINICAL AND MORPHOLOGICAL ASPECTS OF THE TOPOGRAPHIC ANATOMY OF THE PARATHYROID GLANDS. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 36(6), 209-217.
16. Olimjonovna, K. O. (2024). 2-TIP QANDLI DIABETNI DAVOLASHDA AYURVEDA YONDASHUVINING AHAMIYATI. ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ, 39(5), 132-143.
17. Olimzhonovna, K. O. (2024). DIABETIC NEUROPATHY: ETIOLOGY, PATHOGENESIS, CLINICAL FEATURES AND TREATMENT APPROACHES. EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE, 4(3), 159-166.
18. Olimjonovna, K. O. (2024). HYPOTHYROIDISM IN MENOPAUSAL WOMEN RECOMMENDATIONS DEVELOPED ON THE BASIS OF EXPERIENCE. EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE, 4(4), 228-235.
19. Olimjonovna, K. O. (2024). INVESTIGATION OF DISTINCTIVE SKIN ALTERATIONS IN MENOPAUSAL WOMEN AFFECTED BY HYPOTHYROIDISM. PEDAGOG, 7(5), 302-310.
20. Olimjonovna, K. O. (2024). ПОНИМАНИЕ ПРИЧИН И ФАКТОРОВ РИСКА ДИАБЕТА. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMUY JURNALI, 2(5), 8-14.
21. Olimjonovna, K. O. (2024). СВЯЗЬ МЕЖДУ ДИАБЕТОМ И ЗАБОЛЕВАНИЯМИ СЕРДЦА. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMUY JURNALI, 2(5), 36-42.
22. Olimjonovna, K. O. (2024). УПРАВЛЕНИЕ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА С ПОМОЩЬЮ ДИЕТЫ И УПРАЖНЕНИЙ. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMUY JURNALI, 2(5), 22-28.
23. Olimjonovna, K. O. (2024). THE LINK BETWEEN DIABETES AND HEART DISEASE. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMUY JURNALI, 2(5), 29-35.
24. Olimjonovna, K. O. (2024). UNDERSTANDING THE CAUSES AND RISK FACTORS OF DIABETES. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMUY JURNALI, 2(5), 1-7.
25. Olimjonovna, K. O. (2024). MANAGING TYPE 2 DIABETES THROUGH DIET AND EXERCISE. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMUY JURNALI, 2(5), 15-21.
26. Olimjonovna, K. O. (2024). КРИТЕРИИ ВРОЖДЕННОГО ПОРОКА СЕРДЦА. MASTERS, 2(5), 33-39.

27. Olimjonovna, K. O. (2024). ДИАБЕТ И БЕРЕМЕННОСТЬ: ЧТО НУЖНО ЗНАТЬ. MASTERS, 2(5), 18-24.
28. Olimjonovna, K. O. (2024). ИСПОЛЬЗУЙТЕ АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ СИМПТОМОВ ДИАБЕТА. MASTERS, 2(5), 25-32.
29. Olimjonovna, K. O. (2024). DIABETES AND PREGNANCY: WHAT TO FOLLOW. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 93-99.
30. Olimjonovna, K. O. (2024). QANDLI DIABET VA HOMILADORLIK: NIMANI BILISHINGIZ KERAK. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI, 2(5), 43-49.
31. Olimjonovna, K. O. (2024). EXPLORING ALTERNATIVE THERAPIES FOR MANAGING DIABETES SYMPTOMS. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 100-106.
32. Olimjonovna, K. O. (2024). TUG'MA YURAK KASALLIKLARI MEZONLARI. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI, 2(5), 57-63.
33. Olimjonovna, K. O. (2024). QANDLI DIABET BELGILARINI BOSHQARISH UCHUN MUQOBIL DAVOLASH USULLARI TADBIQ QILISH. BIOLOGIYA VA KIMYO FANLARI ILMIY JURNALI, 2(5), 50-56.
34. Olimjonovna, K. O. (2024). TYPES OF CONGENITAL HEART DISEASES. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 107-113.
35. Obidovna, D. Z. (2022). GENDER DIFFERENTIATION OF MASCULINE AND FEMININE VERBALIZATION. European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, 2(05), 59-65.
36. Djalilova, Z. O. (2021). Studies on gender linguistics in the field of Uzbek language. Academic research in educational sciences, 2(3), 391-397.
37. Obidovna, D. Z., & Denis, S. (2021). Formulas of speech etiquette in a gender-engineered communication strategy. Central asian journal of theoretical & applied sciences, 2(6), 5-11.
38. Obidovna, D. Z. (2021). Comparative Analysis Of Uzbek Men's And Women's Speech Through The Prism Of Gender Linguistics. Central Asian journal of literature, philosophy and culture, 2(2), 22-26.
39. Obidovna, D. Z. (2022). Speech Behavior and its Gender Specificity on the Basis of the Main English Language Variants. Middle European Scientific Bulletin, 22, 199-205.
40. Obidovna, D. Z. (2021). Gender issues in foreign theoretical linguistics: concerning the history of the issue. Gender issues, 7(6).
41. JALILOVA, Z. O. (2021, March). ON THE FORMATION OF THE LANGUAGE OF SCIENTIFIC LITERATURE IN THE HISTORY OF THE ENGLISH LANGUAGE. In E-Conference Globe (pp. 18-22).
42. Jalilova, Z. O. (2020). Concerning the issue of terms, having a place with various morphological classes (in view of the example of the terminological arrangement of social action). Новый день в медицине, (4), 501-503.
43. Djalilova, Z. O., Juraev, S. S., & Kosimov, S. M. (2021). LATIN AS A PROFESSIONAL LANGUAGE OF MEDICAL WORKERS. Международный научно-

практический электронный журнал «МОЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КАРЬЕРА». Выпуск № 23 (том 1)(апрель, 2021). Дата выхода в свет: 30.04. 2021., 79.

44. Джалилова, З. О., Хасанов, К. А., & Султонов, А. А. (2021). Роль научного управления в процессе обучения высококвалифицированных врачей в новом Узбекистане. Молодой ученый, (26), 377-379.

45. Dzhalilova, Z. O. (2021). The Latin language's international status. Молодой ученый, (41), 32-34.

46. Dzhalilova, Z. O., & Mirfajziev, K. (2021). Latin as the language of medicine. Молодой ученый, (41), 35-37.

47. Dzhalilova, Z. O., Izomova, S. G., & Ahmedova, G. A. (2021). Intercultural communication and the Latin language. Молодой ученый, (24), 398-400.

48. Dzhalilova, Z. O. (2021). History of formation of Latin language. Молодой ученый, (41), 34-35.

49. Obidovna, D. Z. (2022). GENDER SPEECH BEHAVIOR IN THE CONTEXT OF THE SOCIO-LINGUISTIC FACTOR. Web of Scientist: International Scientific Research Journal, 3(6), 190-198.

50. Dzhalilova, Z. O., Hajdarova, N. S., & Tashpulatova, N. A. (2021). Latin in the Contemporary World. Молодой ученый, (24), 400-402.

51. Djalilova, Z. (2022). POLITENESS IN WOMEN'S DISCOURSE IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. Academic research in modern science, 1(11), 29-34.

52. Джалилова, З. (2022). РЕАЛИЗАЦИЯ МАКСИМ ВЕЖЛИВОСТИ В АНГЛИЙСКОМ И УЗБЕКСКОМ ДИАЛОГАХ. Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot, 1(21), 22-33.

53. Obidovna, D. Z. (2022). A Speech Etiquette Formula for the Gender Communication Strategy. American Journal of Social and Humanitarian Research, 3(10), 44-50.

54. Djalilova, Z. (2022). DISCURSIVE ELEMENTS AND THE CATEGORY OF POLITENESS. Academic research in modern science, 1(12), 8-14.

55. Джалилова, З. О. (2022). НУТҚ ҲАРАКАТЛАРИДА ХУШМУОМАЛАИКНИНГ ГЕНДЕР ХУСУСИЯТЛАРИ. МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА, 5(5).

56. Obidovna, D. Z. (2022). DISTINCTIVE FEATURES OF MALE AND FEMALE ORAL SPEECH IN MODERN ENGLISH. International Journal Of Literature And Languages, 2(10), 14-21.

57. Obidovna, D. Z. (2022). THE MAIN CONCEPTS OF POLITENESS IN MODERN LINGUOPRAGMATICS: THE POLITENESS PRINCIPLE BY J. LEECH. International Journal of Pedagogics, 2(11), 15-20.

58. Djalilova, Z. (2022). GENDER DIFFERENTIATION OF DISCOURSE ELEMENTS AS INDICATORS OF POSITIVE AND NEGATIVE EVALUATIONS. International Bulletin of Applied Science and Technology, 2(12), 55-63.

59. Djalilova, Z. (2022). GENDER-DETERMINED DIFFERENCES IN THE SPEECH OF LITERARY CHARACTERS. Eurasian Journal of Academic Research, 2(12), 210-215.

60. Djalilova, Z. (2022). GENDER ELEMENT OF SPEECH BEHAVIOR FROM THE POSITION OF TEXT ORGANIZATION MECHANISMS. Eurasian Journal of Academic Research, 2(13), 274-281.

61. Jalolov, T. S. (2024). РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ УЧАЩИХСЯ МЛАДШИХ КЛАССОВ С ПОМОЩЬЮ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ. MASTERS, 2(5), 40-47.

62. Sadreddinovich, J. T. (2024). BASICS OF PSYCHOLOGICAL SERVICE. PSIXOLOGIYA VA SOTSILOGIYA ILMIY JURNALI, 2(4), 61-67.

63. Jalolov, T. S. (2024). SPSS DASTURI FOYDALANISHDA PSIXOLOGIK MA'LUMOTLARNI TAHLILI. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(4), 463-469.